



05-09-2024

MDR-2024-00017

Bodil Egelund Christensen

## Dagsorden for møde i Udvalget for Miljø og Klima 2022-2026 (UMK) den 12. september 2024 kl. 10.00-14.00

**Deltagere:** Camilla Hove Lund  
Bruno Jerup  
Anja Rosengreen  
Annette Lundgaard  
Flemming Damgaard Larsen  
Jørgen Reimond Johansen  
Kenneth Nielsen  
Kim Rockhill  
Lars Lindskov  
Lauge Larsen  
Line Ervolder  
Niels Viggo Lynghøj Christensen

**Afbud:** Jeppe Rohde Fransson

**Mødested:** Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø



# Indholdsfortegnelse

1 (Offentlig) Status på lead-området om bæredygtige laboratorier og diagnosticering .....	4
2 (Offentlig) Formandens meddelelser .....	6
3 (Fortrolig) .....	6
4 (Fortrolig) .....	6
5 (Fortrolig) .....	7
6 (Offentlig) Forurenede frugtplantager og jordforureningslovens undtagelse .....	8
7 (Offentlig) Klimarådets analyse om Danmarks klimamål i 2050 .....	11
8 (Offentlig) Nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner .....	15
9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt .....	18

# 1 (Offentlig) Status på lead-området om bæredygtige laboratorier og diagnosticering

---

Ann Højer Hoffmann  
EMN-2024-00153

## Resumé

Med den fællesregionale strategi for grønne hospitaler forpligter hver region og Amgros sig på at udvikle og teste løsninger inden for 1-2 lead-områder. Udvalget for Miljø og Klima har givet udtryk for, at det gerne vil følge udviklingen af lead-områderne. Region Hovedstaden er derfor inviteret til at præsentere deres lead-område "Laboratorier og diagnostik".

---

## Indstilling

*Det indstilles,*  
at udvalget tager oplægget til efterretning.

---

## Sagsfremstilling

Danske Regioners bestyrelse godkendte den 7. december 2023 [den fællesregionale strategi for grønne hospitaler](#). Med strategien vil regionerne halvere hospitalernes CO<sub>2</sub>-udledninger inden 2035 sammenlignet med 2022. Strategien blev offentliggjort den 5. januar 2024.

Med strategien forpligter hver af de fem regioner og Amgros sig på 1-2 lead-områder. En lead-regioners rolle er at gå forrest og indsamle relevant viden på området, undersøge muligheder og barrierer og være primusmotor for at udvikle og teste løsninger med henblik på, at løsningerne efterfølgende kan udbredes til alle regioner. De ti lead-områder er:

### Region Nordjylland

- Digitalisering og virtuelle behandlingsforløb

### Region Midtjylland

- Ressourceeffektiv forvaltning af medicoteknisk udstyr
- Reduktion af CO<sub>2</sub>-udledninger og affaldsmængder fra operationsområdet ud fra et systemperspektiv

### Region Syddanmark

- Bæredygtige lægemidler
- Bæredygtige fødevarerindkøb og måltider

### Region Sjælland

- Mere og bedre affaldssortering

## **Region Hovedstaden**

- Laboratorier og diagnostik
- Bæredygtigt byggeri

## **Amgros**

- Medicin – grønne kriterier
- Høreapparater

På udvalgsrådet den 12. september vil Katherine Overgaard Foss Jensen, tovholder og bæredygtighedskonsulent i Region Hovedstaden, holde et oplæg om status for lead-området "Laboratorier og diagnostik". Med lead-området vil Region Hovedstaden bl.a. reducere antallet af analyser, effektivisere udnyttelsen af regionens analyseudstyr og mindske brugen af reagens, farlig kemi, engangsutensilier, energi og vand. I samarbejdet indgår bl.a. laboratorieansatte og hospitalsafdelinger, der rekvirerer analyser, og de regionale blodbanker.

Katherine Overgaard Foss Jensen vil på mødet fortælle om baggrunden for Region Hovedstadens arbejde med at reducere forbruget inden for laboratorier og det diagnostiske område. Hun vil desuden fortælle om igangværende og planlagte aktiviteter.

Udvalget har tidligere givet udtryk for, at det gerne vil følge fremdriften i den fællesregionale strategi, herunder udviklingen af lead-områderne. På sit seneste møde den 30. maj havde udvalget besøg af tovholderne for Region Midtjyllands ene lead-område "Reduktion af CO<sub>2</sub>-udledninger og affaldsmængder fra operationsområdet ud fra et systemperspektiv".

---

## **Økonomi**

Ingen bemærkninger

---

## **Sekretariatets bemærkninger**

Ingen bemærkninger

---

## **Kommunikation**

Ingen bemærkninger

---

## **Bilag**

## 2 (Offentlig) Formandens meddelelser

---

Bodil Egelund Christensen  
EMN-2024-00017

### Resumé

Under dette punkt lægges der op til, at formanden giver udvalget relevante orienteringer.

---

### Indstilling

*Det indstilles,*  
at udvalget tager formandens meddelelse til efterretning.

---

### Sagsfremstilling

Møde med miljøministeren den 28. juni.  
Der gives en mundtlig orientering fra formandskabets møde med miljøministeren den 28. juni.

---

### Økonomi

Ingen bemærkninger

---

### Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

---

### Kommunikation

Ingen bemærkninger

---

### Bilag

3 (Fortrolig)

4 (Fortrolig)

5 (Fortrolig)

## 6 (Offentlig) Forurenede frugtplantager og jordforureningslovens undtagelse

---

Bente Villumsen  
EMN-2023-00587

### Resumé

En undtagelse i jordforureningsloven betyder, at arealer der er forurenede som følge af jordbrugsmæssig drift, ikke er omfattet af jordforureningsloven, og dermed regionernes kortlægning og indsats.

Vi ser i stigende grad, at disse arealer udstykkes til boliger, og fordi arealerne ikke er omfattet af jordforureningsloven, kommer grundejerne i klemme.

Sekretariatet foreslår, at Danske Regioner henvender sig til miljøministeren med henblik på en drøftelse af mulige løsninger på problematikken.

---

### Indstilling

*Det indstilles,*

*at udvalget drøfter problematikken og en eventuel henvendelse til miljøministeren*

---

### Sagsfremstilling

#### Baggrund

Jordforureningsloven er snart 25 år gammel. Da jordforureningsloven blev til, blev der indskrevet en undtagelse (§2 stk. 3), der betyder, at arealer der er påvirket af "jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v." ikke er omfattet af jordforureningsloven.

Kort fortalt betyder det, at forurening, der skyldes jordbrugsmæssig drift, ikke er omfattet af jordforureningsloven, medmindre der er tale om en punktkilde (deponering, spild mv.). Det gælder, uanset hvilken arealanvendelse der i dag er på arealerne. Dermed kortlægges arealerne ikke efter jordforureningsloven, og regionerne har som udgangspunkt ikke indsats på arealer, som kan være forurenede efter jordbrugsmæssig drift.

Desværre ser regionerne i stigende grad, at arealer, der kan være forurenede efter fx landbrug, gartnerier eller frugtplantager, udstykkes til boliger. På grund af lovens undtagelse er boliger opført på disse arealer ikke er omfattet af jordforureningslovens indsatser, selvom der findes jordforurening på arealerne.

Alt efter hvilken type landbrugsdrift der har været på arealerne, kan det give anledning til forskellige former for forurening i jorden. Det kan være ældre pesticider som DDT, nyere pesticider, tungmetallet arsen mv.



## **Eksempler**

Region Sjælland har haft to sager hvor tidligere frugtplantager er udstykket til boliger. Det ene areal, udstykket omkring 2021, har tidligere været ejet og drevet af Psykiatrihospitalet i Nykøbing Sjælland, hvilket har været medvirkende årsag til, at Region Sjælland følte sig forpligtet til at gå ind i sagen og udføre undersøgelser.

I den anden sag var der også tale om et tidligere frugtplantageareal, som allerede tilbage i 1980'erne er udstykket til boliger. Her fandt Holbæk Kommune forurening i forbindelse med en børneinstitution, og Region Sjælland valgte igen at udføre undersøgelser på arealet.

I begge sager blev der fundet forurening i jorden med DDT og arsen, som stammer fra tidligere drift af frugtplantager på arealerne.

Ifølge jordforureningsloven skal man sikre sig, at overfladejorden er uforurennet, når man ændrer arealanvendelsen til boliger eller anden følsom arealanvendelse (§ 72 b). Men når arealet ikke er omfattet af jordforureningsloven, kan kommunen ikke håndhæve et krav om, at jorden skal undersøges, inden der bygges boliger.

Region Sjælland har forsøgt at få Miljøstyrelsen til at indgå i en drøftelse om problematikken med disse arealer. Miljøstyrelsen oplyser i den forbindelse, at det er op til regionen at vurdere, om den forurening der er fundet, kan omfattes af jordforureningsloven.

## **Konsekvenser**

Der er store arealer i Danmark, der har været anvendt til forskellige typer af jordbrug, og hvor der efterfølgende er eller bliver opført boliger. Det kan være tidligere frugtplantager som beskrevet ovenfor, men også tidligere gartneriarealer eller arealer, hvor der er udsprede spildevandsslam eller sprøjtet intensivt.

Fælles for arealerne er, at de som udgangspunkt ikke er omfattet af jordforureningsloven, og at boligejerne dermed er stillet enormt dårligt i tilfælde af, at der bliver fundet forurening på deres grund.

Regionerne kan, som Region Sjælland har gjort i de to eksempler, vælge at gå ind i sagerne. Men enhver indsats man foretager på disse arealer, vil tage penge fra indsatsen for at sikre vores grundvand. I og med at arealerne er undtaget i jordforureningsloven, har regionerne ikke en forpligtelse til at gå ind i sagerne.

## **Mulige tiltag**

Jordforureningsloven er som nævnt af ældre dato og trænger generelt til en opdatering. Men når det kommer til undtagelsen her beskrevet, er det endnu mere presserende med en opdatering af loven.

En mulig løsning på problematikken kunne være at ændre formuleringen af undtagelsen. Lige nu går undtagelsen på, hvad årsagen til forureningen har været. Er årsagen landbrug, er arealet undtaget i jordforureningsloven.

I stedet kunne undtagelsen gå på arealanvendelsen. Er årsagen landbrug, så er arealet undtaget, så længe arealet anvendes til landbrug. Men i det øjeblik arealanvendelsen ændres, bliver arealet omfattet af jordforureningsloven, uanset årsagen. Dermed vil arealerne også kunne omfattes af jordforureningslovens regler om at beskytte boliger mv., når de opføres på forurenede arealer (§ 8).

### **Videre proces**

Sekretariatet foreslår, at Danske Regioner henvender sig til miljøministeren for at gøre opmærksom på problemet. Det skal sikres, at der ikke fortsat bygges boliger på disse arealer, uden at en eventuel forurening er håndteret. Det skal samtidig sikres, at regionerne ikke kommer til at stå med en stor ny ufinansieret opgave.

---

## **Økonomi**

Ingen bemærkninger

---

## **Sekretariatets bemærkninger**

Ingen bemærkninger

---

## **Kommunikation**

Ingen bemærkninger

---

## **Bilag**

## 7 (Offentlig) Klimarådets analyse om Danmarks klimamål i 2050

---

Markus Zimsen  
EMN-2023-01183

### Resumé

Klimarådet har udgivet en ny analyse, "Danmarks klimamål i 2050", hvori de kortlægger, hvordan Danmark bevæger sig mod Klimalovens 2050-mål og i forlængelse heraf giver anbefalinger til, hvordan regeringen kan understøtte en opfyldelse af målet. En opfyldelse af 2050-målet kræver store omstillinger af Danmarks areal, produktion og forbrug. Den offentlige sektor fremhæves som en central aktør til at drive forbrugsomstillingen, bl.a. gennem grønne indkøb. Med den fællesregionale strategi for grønne hospitaler har regionerne til sammenligning sat et ambitiøst mål for hospitalernes indkøb og forbrug, hvilket Klimarådet også har rost ved flere lejligheder.

---

### Indstilling

*Det indstilles,*  
at udvalget tager orienteringen til efterretning.

---

### Sagsfremstilling

[Klimaloven](#) fra 2020 sætter et mål for Danmark om at opnå klimaneutralitet i 2050. Det vil sige, at Danmark senest i 2050 ikke må udlede flere drivhusgasser fra dansk territorium, end der optages.

Klimarådet, som er et uafhængigt ekspertorgan, offentliggjorde den 14. august analysen "[Danmarks klimamål i 2050](#)". Formålet med analysen er for det første at kortlægge, hvor langt Danmark er fra at indfri sit klimamål i 2050. For det andet er formålet at opstille scenarier og anbefalinger til, hvordan målet potentielt kan blive indfriet.

Der har været tvivl om Danmarks reelle 2050-mål, idet regeringen i [regeringsgrundlaget](#) fra 2022 foreslår at fremrykke målet om klimaneutralitet til 2045 samt at hæve 2050-målet til 110 procent reduktioner. Klimarådets analyse forholder sig derfor til begge målsætninger for 2050.

På bagkant af Klimarådets analyse har Klima-, Energi- og Forsyningsminister Lars Aagaard udtalt, at klimaloven vil blive revideret i 2025, og at 2050-målet i den forbindelse forventes at blive afstemt med regeringsgrundlaget.

### Analysens hovedbudskaber

Analysen finder, at Danmark kan nå ca. 90 procent reduktioner i 2050 ved hjælp af kendte klimatiltag, fx lavbundsjorder, energieffektivisering og fossilfrie biler.

Med et 2050-mål om 110 procent reduktioner, vil der altså være behov for i løbet af de kommende 25 år at finde yderligere 20 procent reduktioner blandt nye og endnu ikke kendte klimatiltag.

Klimarådet illustrerer vejen til opfyldelse af klimamålet i 2050 ved at optegne et mulighedsrum mellem "strukturel omstilling" og "teknologisk omstilling". En strukturel omstilling indebærer en omlægning af landbrugsproduktionen og fordrer markante adfærdsændringer, mens en teknologisk omstilling indebærer, at Danmark satser på udviklingen af endnu umodne teknologier. Den endelige omstilling ligger formentlig et sted imellem de to.

Uanset tilgangen i Danmark vil det kræve en stor og målrettet indsats at opfylde 2050-målet om 110 procent reduktioner, og det vil medføre store ændringer i arealanvendelsen, produktionen og forbruget. Landbrugsarealet til fødevarer og foder skal f.eks. ifølge Klimarådet reduceres med mellem 31 og 58 procent frem mod 2050 med henblik på mere plads til skov og vedvarende energi. Klimarådet analyserer sig i den forbindelse frem til, at landbruget kan effektivisere sin produktion ved at omlægge til at producere flere plantebaserede fødevarer.

### **Analysens anbefalinger**

Klimarådet anbefaler for det første, at Danmark skærper sit klimamål, samt at regeringen slår fast, hvorvidt deres 2050-mål er klimaneutralitet eller 110 procent reduktioner sammenholdt med 1990. Klima-, Energi- og Forsyningsministeren har som nævnt allerede givet tilsagn herom siden.

Herudover anbefaler Klimarådet, at regeringen stræber efter indenlandsk produktionsoverskud af fødevarer og foder, hvilket forudsætter, at der sker en omstilling af landbrugsproduktionen i en mere plantebaseret retning. Et dansk produktionsoverskud kan frigøre areal til andre formål såsom vedvarende energi i både Danmark og i udlandet. I forlængelse heraf anbefaler rådet, at Danmark snarest reserverer arealer til natur og biodiversitet.

For at opnå sine klimamål anbefaler Klimarådet desuden, at regeringen udarbejder en langsigtet og helhedsorienteret strategi, som forholder sig til nødvendige teknologiske udviklinger og adfærdsmønstre samt potentielle usikkerheder. En sådan strategi skal også kortlægge nødvendige ændringer af Danmarks arealer samt udbygninger af den danske energiinfrastruktur. Ligeledes skal en plan indeholde understøttende indsatser til realisering af klimamål i form af f.eks. offentlige indkøb og uddannelse af de rette kompetencer til den grønne omstilling.

Endelig anbefaler Klimarådet, at regeringen fremmer en offentlig diskussion af deres visioner for 2050 samt de samfundsforandringer, der er nødvendige for, at Danmark får opfyldt sine klimamål. Klimarådet anbefaler regeringen, at de

fremmer denne diskussion i offentligheden, så borgere og virksomheder kan forberede sig på forandringerne og udnytte nye muligheder.

### **Regionernes klimamål**

Med udspillet "[Grønne hospitaler og institutioner](#)" satte regionerne i 2020 et mål om at reducere CO<sub>2</sub>-udledningerne fra energi og transport med 75 procent inden 2030. Regionerne er på rette vej mod dette mål.

I januar 2024 offentliggjorde Danske Regioner "[Den fællesregionale strategi for grønne hospitaler](#)", der bygger oven på målsætningen fra 2020. Med strategien sætter regionerne et mål om at halvere hospitalernes CO<sub>2</sub>-udledninger inden 2035 og arbejde for klimaneutralitet i 2050. Denne målsætning baserer sig på en forbrugsbaseret definition af udledninger, som også medregner udledninger fra importerede produkter, selvom disse er produceret i udlandet. Regionernes klimamål er derfor mere ambitiøst og kan ikke sammenlignes direkte med regeringens 2050-mål, som kun forholder sig til geografiske udledninger.

Klimarådet har i en tidligere analyse "[Danmarks globale klimaindsats](#)" anbefalet, at regeringen i forbindelse med revideringen af Klimaloven fastsætter et pejlemærke for Danmarks forbrugsbaserede udledninger, herunder et pejlemærke for offentlige indkøb. Dette henviser Klimarådet til i den nye analyse, hvor de bl.a. peger på, at stat, regioner og kommuner gennem indkøb af mere klimavenlige produkter kan gå foran og vise vejen for private virksomheder og husholdninger. Klimarådet peger også på, at den offentlige sektor ved at gå foran i forbrugsomstillingen kan spille en inspirerende og motiverende rolle for danskerne, f.eks. ved at servere klimavenlig mad og dermed normalisere et mere klimavenligt forbrug.

Grønne indkøb er et ud af tre handlingsspor i den fællesregionale strategi. Forbrug og adfærd er et andet. Og f.eks. klimavenlig mad er et såkaldt lead-område, hvor Region Syddanmark udvikler og tester løsninger med henblik på senere udbredelse. Det er derfor sekretariatets vurdering, at regionerne mere end bidrager til regeringens målsætning. Dette er også blevet bemærket af Klimarådet, som har rost strategien ved flere lejligheder.

---

### **Økonomi**

Ingen bemærkninger

---

### **Sekretariatets bemærkninger**

Ingen bemærkninger

---

**Kommunikation**  
Ingen bemærkninger

---

**Bilag**

## 8 (Offentlig) Nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner

---

Bodil Egelund Christensen  
EMN-2024-00017

### Resumé

Under dette punkt lægges der op til videndeling om aktuelle emner.

---

### Indstilling

*Det indstilles,*

at udvalget tager nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner til efterretning.

---

### Sagsfremstilling

#### **Nye klimaudviklingsspor i Klimaalliancen**

Klimaalliancens forretningsudvalg har over sommeren behandlet ni forslag til mulige klimaudviklingsspor i Klimaalliancen. Forslagene er behandlet og vurderet ud fra krav og kriterier for klimaudviklingsspor, herunder bl.a. strategisk fokus, geografisk spredning og økonomi. To forslag, 'InfraLCA' om reduceret Co2 udledning fra vejanlæg, samt 'Forbrugsbaserede udledninger fase 2' er godkendt som klimaudviklingsspor, mens projektet 'Aktørinvolvering i VE-projekter' er blevet opfordret til at arbejde videre med organiseringen af projektet, hvorefter forslagsstiller kan arbejde videre med at få sikret finansiering hos Klimaalliancens parter. Herudover har Klimaalliancens sekretariat besluttet at indlede en dialog med forslagsstillerne bag Klimaudviklingssporet, 'Et digitalt udviklingsspor', for at afsøge muligheder for at fremme projektet. De fem regioner har tilsammen forpligtet sig til at bidrage med 5 mio. kr. til klimaudviklingsspor i perioden frem 2027.

#### **Høringsvar vedr. forbedrede rammer til regionerne ift. egenproduktion af elektricitet**

Danske Regioner har 22. august 2024 sendt et høringssvar til Energistyrelsen vedr. forbedrede rammer til regionerne ift. egenproduktion af elektricitet, bl.a. via tagbaserede solenergianlæg. Som reglerne er i dag, skal en region udskille denne aktivitet i et separat selskab; også selv om størstedelen af den egenproducerede elektricitet kan forbruges af hospitalet selv, og ikke 'eksporteres' til el-nettet. Kravet om selskabsudskillelse pålægger derfor regionen en unødvendig administrativ byrde, som samtidig lægger sten i vejen for et mere bæredygtigt energiforbrug i regionernes bygningsmasse. Kravet om selskabsudskillelse er dernæst svært foreneligt med påbuddet i EU's Bygningsdirektiv om, at der fra 2027 og frem etableres egnede solenergianlæg

i eksisterende offentlige bygninger på helt ned til 250 kvm. I høringssvaret advokerer Danske Regioner derfor for forbedrede vilkår, der fremadrettet giver hospitalerne styrkede rammer for at egenproduktion af elektricitet, baseres på solenergi og andre VE-kilder; bl.a. ved at ministeren udnytter sin bemyndigelse hertil. Høringssvaret er afgivet ifm ”Høring over gennemførelse af elmarkedsdirektivet m.v. - ændring af lov om elforsyning, lov om gasforsyning og straffeloven”. Se vedhæftede bilag.

### **Høringssvar vedr. ændring af lov om varmforsyning**

Danske Regioner har den 22. august 2024 sendt et høringssvar til Energistyrelsen vedrørende ændring af lov om varmforsyning. Danske Regioners høringssvar knytter sig udelukkende til tilføjelse af stk. 5 i lovforslagets §2, som specificerer, at anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, som for eksempel termonet, ikke er omfattet af lov om varmforsyning. I lovændringsforslagets bemærkninger bliver det desuden præciseret, at kommuners adgang til at varetage virksomhed med disse anlæg skal ske gennem selskabsmæssig udskillelse, hvormed kommunerne ikke vil kunne stille garanti for den tilknyttede virksomhed. Danske Regioner bemærker i høringssvaret, at dette risikerer at få store konsekvenser særligt i landdistrikterne, eftersom kommuner ikke vil kunne godkende kommunekreditlån til etablering af termonet. Landsbyer risikerer således at blive afskåret fra kollektiv varmforsyning, fordi kommunerne får sværere ved at bistå lokalsamfundene i etableringen heraf, hvilket kan skade den lokale udvikling i landdistrikter. Regionerne har bidraget til høringssvaret med konkrete eksempler på, hvordan man har understøttet kommuner i etableringen af termonet i landdistrikter. Høringssvaret er afgivet ifm. ”Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)”.

---

### **Økonomi**

Ingen bemærkninger

---

### **Sekretariatets bemærkninger**

Ingen bemærkninger

---

### **Kommunikation**

Ingen bemærkninger

---

### **Bilag**



1. DANSKE REGIONER - høringssvar ifm gennemførelse af elmarkedsdirektivet m.v. (1720483 - EMN-2023-01184)
2. Danske Regioners høringssvar vedr ændring af lov om varmeforsyning (1720482 - EMN-2023-01184)

## 9 (Offentlig) Næste møde og eventuelt

---

Bodil Egelund Christensen  
EMN-2024-00017

### Resumé

-

---

### Indstilling

*Det indstilles,*  
at orienteringen tages til efterretning.

---

### Sagsfremstilling

Næste møde i Udvalget for Miljø og Klima holdes torsdag den 31. oktober 2024 kl. 10.00-14.00 i Regionernes Hus.

---

### Økonomi

Ingen bemærkninger

---

### Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

---

### Kommunikation

Ingen bemærkninger

---

### Bilag

<b>Bilag Titel:</b>	<b>DANSKE REGIONER - hørings svar ifm gennemførelse af elmarkedsdirektivet m.v.</b>
<b>Dagsordens titel</b>	<b>Nyt fra regionerne, regionale udvalg og Danske Regioner</b>
<b>Dagsordenspunkt nr</b>	<b>8</b>
<b>Bilag nr</b>	<b>1</b>
<b>Antal bilag:</b>	<b>2</b>

Energistyrelsen  
Carsten Niebuhrs Gade 43  
1577 København V  
Att: Jesper Gerdstrøm

DANSKE  
REGIONER



221-08-2024

EMN-2024-00970

1719516

Ors@regioner.dk

## Høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om gasforsyning og straffeloven (Gennemførelse af elmarkedsdirektivet m.v.).

Danske Regioner har modtaget Energistyrelsens høring fra 2. juli 2024 over "Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om gasforsyning og straffeloven (Gennemførelse af Elmarkedsdirektivet m.v.)". Lovforslaget har været sendt i høring hos regionerne. Danske Regioner har udarbejdet et samlet svar på baggrund af modtagne bemærkninger.

Lovforslagets primære formål er at gennemføre EU's Elmarkedsreform i Danmark, herunder rammerne for danske regioners adgang til at varetage egenproduktion af elektricitet, jf. lovforslagets pkt. 1. Her foreslås det bl.a. at supplere Elforsyningslovens §4 med et nyt stk. 8, der fastslår; "*at en region kan varetage egenproduktion af elektricitet, som efter §2 stk., 4 er undtaget fra kravet i lovens §4 stk. 6*".

Danske Regioner hilser denne præcisering i forslaget velkommen, men ser samtidig et behov for en række yderligere nuancer når det gælder rammerne for offentlige procesenergitunge bygningers adgang til egenproduktion af elektricitet (baseret på solenergianlæg). Helt specifikt er det kravet om selskabsudskillelse ifm. egenproduktion af vedvarende energi, som indebærer en væsentlig administrativ byrde for offentlige bygninger, der har et så højt procesenergiforbrug, at al produceret strøm fra tagbaserede VE-anlæg vil kunne aftages lokalt på egen matrikel.

Elforsyningslovens § 4 stk. 6 fastslår, at "*Regioners egenproduktion af elektricitet skal udøves i selskaber med begrænset ansvar*" med mindre der er tale om anlæg, der opsættes i forbindelse med enten nybyggeri eller gennemrenoveringer, jf. bekendtgørelse nr. 1396 (af 23/06/2021) om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse.

Kravet om selskabsudskillelse er ganske ressourcekrævende og udgør i dag en betydelig barriere for hospitaler, der ønsker at styrke forsyningsikkerhed ift. kritiske samfundsopgaver (leverance af sundhedsydelse) samt omstillingen til et mere bæredygtigt og klimavenligt energiforbrug i egne bygninger.

### Regionale bygninger med højt procesenergiforbrug

Som bygningsejere har regionerne i dag ansvaret for over 5,4 mio. kvadratmeter, herunder hospitalerne, som varetager somatiske og psykiatriske funktioner døgnet rundt hele året.

Hospitalerne tegner sig for op mod 95 pct. af regionernes samlede energiforbrug. Der er tale om komplekse bygninger med en meget stor andel af procesenergi som anvendes til produktionsformål i form af scannere, billeddiagnostisk udstyr, øvrigt

DANSKE REGIONER  
DAMPFÆRGEVEJ 22  
2100 KØBENHAVN Ø  
+45 35 29 81 00  
REGIONER@REGIONER.DK  
REGIONER.DK

medicoteknisk udstyr, sterilcentraler, dampvaskerier etc. Hospitalerne adskiller sig således fra mange øvrige typer offentlige bygninger, idet hospitalernes energiforbrug ligger stabilt højt hele døgnet og året rundt.

Hospitalerne har samtidig et stort ønske om at bidrage til den grønne omstilling, når det gælder bygningernes energiforbrug. Dét kan bl.a. ske ved at udbygge mulighederne for egenproduktion af elektricitet på nye, såvel som eksisterende bygninger. Egenproduktion af elektricitet på hospitaler vil bl.a. kunne ske via mindre tagbaserede solcelleanlæg.

Ambitionen og ønsket er, at en større andel af hospitalernes energiforbrug i fremtiden bygger på egenproduktion af elektricitet og dermed reducerer sundhedsvæsenets samlede klimabelastning, jf. målsætningerne i den fællesregionale strategi om Grønne Hospitaler (januar 2024), der bl.a. sigter på at halvere sundhedsvæsenets samlede klimabelastning inden 2035.

Danske Regioner skønner at op mod ca. 90 pct. af hospitalernes energiforbrug går til procesenergi. Netop på grund af hospitalernes meget store procesenergiforbrug, vil der være tale om en egenproduktion af elektricitet, som i langt overvejende grad vil kunne forbruges af hospitalet selv. Egenproduktion af vedvarende energi på hospitaler vil således også kunne aflaste elnettet, da en større andel af energien produceres på forbrugsstedet.

Kun i sjældne situationer vurderes der at kunne opstå behov for at sende overskydende produktion til elnettet. Belastningen af nettet fra lokal egenproduktion i regionernes eksisterende bygninger vil således være yderst begrænset.

### **Barriere for grøn omstilling af energiforbruget**

Kravet om selskabsmæssig udskillelse er endvidere en barriere ift. EU's omarbejdede Bygningsdirektiv<sup>1</sup> som Danmark skal implementere inden maj 2026. Bygningsdirektivets artikel 10 vedr. "solenergi i bygninger" indeholder bl.a. et krav om, at der fra 2027 og frem etableres egnede solenergianlæg i eksisterende offentlige bygninger på helt ned til 250 kvm.

Den forestående implementering af Bygningsdirektivet i Danmark er derfor tilsvarende en god anledning til at justere og sikre forbedrede rammer for bl.a. regionernes adgang til egenproduktion af elektricitet, baseret på solenergianlæg.

Kravet om selskabsmæssig udskillelse er endvidere kontraproduktivt ift. Elforsyningslovens hovedsigte om at Danmarks elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til klima, miljø, forsyningsikkerhed og samfundsøkonomi, jf. Elforsyningslovens §1 stk. 2, 3, 4 og 5.

### **Forbedrede vilkår for regional egenproduktion af elektricitet**

Det er på den baggrund relevant at se på mulighederne for forbedrede vilkår, der fremadrettet giver hospitalerne styrkede rammer for at egenproduktion af elektricitet, baseres på solenergi og andre VE-kilder, navnlig ift. eksisterende bygninger.

---

<sup>1</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1275 af 24. april 2024) om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning).

Elforsyningslovens §2 stk. 4 giver ministeren mulighed for at undtage offentlige bygninger med højt procesenergiforbrug fra reglerne om selskabsmæssig udskillelse. Danske Regioner opfordrer til, at denne mulighed tages langt mere i anvendelse som middel til at understøtte den grønne omstilling af regionernes energiforbrug. Netop i denne sammenhæng gør Danske Regioner opmærksom på, at lovforslaget konkret henviser til lovens §2 stk. 4 som *"indeholder en generel bemyndigelse til, at "klimaenergi- og forsyningsministeren kan bestemme, at mindre anlæg eller mindre omfattende aktiviteter, som er omfattet af loven, helt eller delvist skal undtages fra lovens bestemmelser"*.

Danske Regioner støtter på den baggrund, at der med lovforslaget sker en tydeliggørelse af rammerne for hospitalers adgang til egenproduktion af elektricitet. Samtidig opfordrer Danske Regioner til, at undtagelsesmulighederne fra kravet om selskabsudskillelse ifm. egenproduktion af elektricitet, fremadrettet udvides til også at gælde eksisterende procesenergitunge bygninger. Denne udvidelse kan ske via bemyndigelse fra ministeren, jf. §2 stk. 4 og vil i givet fald kunne understøtte styrket forsyningsikkerhed og grøn omstilling af energiforbruget på sundhedsområdet.

Med venlig hilsen

Ole Ravnholt Sørensen  
Seniorkonsulent  
Danske Regioner

**Relateret document 2/2**

**Dokument Navn:** Danske Regioners  
høringssvar vedr ændring af  
lov om varmeforsyning.pdf

**Dokument Titel:** Danske Regioners  
høringssvar vedr ændring af  
lov om varmeforsyning

**Dokument ID:** 1720482

Energistyrelsen

Att.: Camilla Teilmann

DANSKE  
REGIONER



20-08-2024

EMN-2023-01184

1719352

Ann Højer Hoffmann

## Danske Regioners høringsvar vedrørende ændring af lov om varmforsyning

Energistyrelsen har den 1. juli 2024 sendt udkast til lovforslag om Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) i høring.

Danske Regioners bemærkninger knytter sig til tilføjelse af stk. 5 i lovforslagets § 2 (side 1), som får stor betydning for den grønne omstilling og udviklingen af særligt landdistrikterne.

»Stk. 5. Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger.«

Af bemærkningerne til lovforslaget, under afsnit 2.6.2 (side 47-50), fremgår det, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurderer, at der skal indføres en bestemmelse i lov om varmforsyning, som fastslår, at anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, som for eksempel termonet, ikke er omfattet af lov om varmforsyning.

Endvidere er det ministeriets vurdering, at der skal indføres en bestemmelse i loven, som giver kommuner adgang til at kunne varetage eller deltage i virksomhed med disse anlæg på samme vilkår, som kommuner i dag kan for såkaldt tilknyttet virksomhed. Dette vil som udgangspunkt skulle ske med selskabsmæssig adskillelse fra varmforsyningsvirksomheden, hvormed kommunerne ikke vil kunne stille garanti for den tilknyttede virksomhed.

I bemærkningerne bliver dette forslag begrundet med, at det vil øge kommunernes mulighed for at bistå lokalsamfund med den organisatoriske opgave med at etablere og drive anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, men uden mulighed for kommunal garantistillelse.

DANSKE REGIONER  
DAMPFÆRGEVEJ 22  
2100 KØBENHAVN Ø  
+45 35 29 81 00  
REGIONER@REGIONER.DK  
REGIONER.DK



Danske Regioner er uenig i, at lovforslaget vil give kommunerne bedre mulighed for at bistå lokalsamfund i opgaven med at etablere og drive sådanne anlæg.

Herudover vurderer ministeriet, at lovforslaget ikke vil få væsentlige regionale konsekvenser, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser. Dette er Danske Regioner også uenig i.

Danske Regioner vurderer, at lovforslagets præcisering af, at termonet ikke hører ind under varmemforsyningsloven, og at det ikke er muligt for kommuner at godkende et kommunekreditlån til etablering af termonet, vil få stor betydning for landdistrikterne. Det vil afskære landsbyer fra at lave en kollektiv varmemforsyning, og beslutningen om investering i en individuel varmepumpe vil være op til den enkelte husejer. En sådan investering kan være særligt svær at løfte for borgere i yderområder med lave huspriser.

Manglende kollektiv forsyning vil dermed sænke hastigheden af grøn omstilling af varmemforsyningen i særligt landdistrikterne.

Det vil desuden blive mindre attraktivt at bosætte sig en landsby uden kollektiv varmemforsyning, hvilket kan bidrage til en negativ udvikling i landdistrikterne.

Regionerne har på forskellig vis understøttet kommuner i arbejdet med at etablere kollektiv varmemforsyning i form af termonet. Region Syddanmark leder f.eks. EU-projektet COHEAT, som involverer et partnerskab med bl.a. syv kommuner med henblik på at rulle grønne varmeløsninger ud i de tyndere befolkede egne, heriblandt termonet, fjernvarme, varmepumper og energieffektiviseringer i private boliger. Termonet er således en af de løsninger som flere landsbyer er interesserede i at etablere.

Region Midtjylland har haft to puljer knyttet til sin landdistriktsudviklingsindsats, hvor det har været muligt for landsbyer i regionen at få støtte til forundersøgelser til afklaring af muligheden for kollektive varmemforsyningsløsninger. I alt har ni landsbyer fået lavet screeninger forud for etablering af termonet. Projekterne er nu sat på hold, fordi lovforslaget fjerner muligheden for kommunegaranterede lån.

Venlig hilsen

Lotte Holten  
Centerchef